

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра теорії та методики навчання мистецьких дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри
доц. Олена БУЗОВА

“26 ” серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
здобувачів першого рівня вищої освіти

Галузь знань: А Освіта

Спеціальність А4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)

Освітньо-професійна програма Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)

Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Запоріжжя, 2025

Робоча програма виробничої практики для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальності А4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) освітньо-професійної програми Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)

Розробник: кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри теорії і методики навчання мистецьких дисциплін Анетта Іванівна Омельченко

Робочу програму погоджено проектною групою освітньої програми «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)» та схвалено на засіданні кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін

від “26”серпня 2025 року (протокол № 1)

Завідувачка кафедри

Олена БУЗОВА

Гарант освітньої програми

Вікторія ГРИГОР’ЄВА

© БДПУ, 2025 рік

© Омельченко, 2025 рік

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Програма виробничої практики.....	10
3. Організація та зміст виробничої практики.....	12
4. Місце і час проведення виробничої практики.....	13
5. Звітність.....	14
6. Розрахунок рейтингових балів за виконання завдань виробничої педагогічної практики.....	15
6. Література.....	19
7. Додатки.....	21

Вступ

У системі підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва важливе місце займає педагогічна практика, яка проходить в умовах, максимально наближених до професійної діяльності.

У процесі педагогічної практики не тільки відбувається перевірка теоретичної та практичної підготовки здобувачів до самостійної роботи, але й створюються можливості для збагачення творчого потенціалу особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва. Адже якісної освіти учнів можна досягнути лише в тому випадку, якщо увесь спектр своїх професійних обов'язків виконувати творчо, систематично вести пошук ефективних форм і методів вирішення педагогічних задач у відповідності з цілями та завданнями, визначеними Законом «Про Освіту», стандартом Нової української школи. Якраз творча активність, як складовий елемент структури особистості вчителя, формується на стадії професійного навчання майбутнього вчителя музичного мистецтва й особливо у цій справі є роль педагогічної практики.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів 6	Галузь знань <u>А Освіта</u> Спеціальність: А4 Середня освіта (Мистецтво.Музичне мистецтво)	Обов'язкова	
Змістових модулів – 12 Загальна кількість годин – 180 годин Мова навчання: українська	Освітньо - професійна програма: Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)	Рік підготовки:	
		4	4
		Семестр	
		7	7
		Вид контролю: захист практики	

Виробнича педагогічна практика освітнього ступеня «бакалавр» є невід’ємною складовою підготовки бакалавра середньої освіти, що сприятиме формуванню у здобувачів педагогічної майстерності, творчо-дослідницького підходу до музично-педагогічної діяльності, збагаченню та поглибленню теоретичних знань студентів з фахових дисциплін, сприятиме обґрунтованому вибору та використанню сучасних засобів навчання, комплексу відповідних форм і методів, стимулюватиме пізнавальну самостійність та ініціативність, творче мислення майбутніх вчителів музичного мистецтва.

Загальна тривалість практики: 4 тижня.

Виробнича педагогічна практика має *комплексний* характер: здобувачі паралельно проводять уроки з музичного мистецтва або мистецтва, позакласну роботу з предмету. Випускники повинні бути підготовленими до самостійної роботи з учнями різних вікових груп: основної та старшої школи. За весь період практики студенти повинні провести дистанційно не менше 4 уроків музичного мистецтва у старших класах. Під час педагогічної практики здобувач повинен приймати участь у житті класу і проявити готовність замінити вчителя музичного мистецтва або класного керівника. Кожний здобувач, окрім залікового уроку, проводить також заліковий позакласний виховний захід.

Уроки проводяться в присутності вчителя музичного мистецтва та керівника практики від ЗВО, а виховні заходи – в присутності класного керівника.

Після проходження виробничої педагогічної практики здобувачі готують залікову документацію, яка включає в себе щоденник практики, індивідуальний план роботи практиканта, конспекти відвіданих та чотирьох проведених уроків (два з яких відкриті), два сценарії позакласних музично-виховних заходів, звіт про проходження практики, відгук керівника від бази практики, характеристику на практиканта від бази практики.

Метою виробничої педагогічної практики є оволодіння здобувачами професійними вміннями та навичками планування й організації педагогічного

процесу шляхом безпосередньої участі в діяльності закладу загальної середньої освіти, а також підготовка здобувачів до виконання обов'язків вчителя музичного мистецтва (Мистецтва) і класного керівника через адаптацію до реальних умов школи, до педагогічної творчості, конкретизацію системи загально педагогічних знань, вмінь і навичок майбутніх вчителів.

Завдання виробничої педагогічної практики:

1. Ознайомлення з організацією дистанційного або очного навчального процесу з предметів галузі «Мистецтво» у ЗЗСО.
2. Викладання мистецтва як навчального предмету у відповідності з базовою програмою для закладів загальної середньої освіти (рівень стандарту), а також програмою для профільних навчальних закладів.
3. Спостереження та аналіз досвіду роботи вчителів ЗЗСО і вчителів мистецтва зокрема.
4. Формування вмінь складати тематичне і поурочне планування.
5. Формування вмінь розробляти контрольні-діагностичні матеріали для учнів.
6. Закріплення, поглиблення і збагачення психолого-педагогічних, методичних і спеціальних знань, їх застосування у вирішення конкретних педагогічних задач.
7. Розвиток професійно-педагогічних особистісних якостей (вміння проявляти витримку, педагогічний такт, гуманне ставлення до дітей, культура спілкування тощо).
8. Виховання стійкого інтересу до обраної професії і потреби в педагогічній самоосвіті.
9. Вироблення творчого та дослідницького підходу до педагогічної діяльності.
10. Формування та розвиток виконавських умінь і навичок.
11. Ознайомлення з сучасним станом і проблемами освітньої роботи в закладах різноманітного типу, з передовим педагогічним досвідом вчителів мистецтва та класних керівників.

12. Сприяння зростанню творчого потенціалу здобувачів під час проведення науково-педагогічних досліджень, вивчення кращого досвіду роботи заступника директора з виховної роботи, класних керівників, керівників системи закладів загальної середньої освіти.

Міждисциплінарний взаємозв'язок. Виробнича педагогічна практика є основним етапом професійної підготовки студентів ОС «Бакалавр» та передбачає інтеграцію знань з таких навчальних дисциплін: «Історія мистецтв», «Теорія та методика навчання мистецтв в ЗЗСО».

У результаті проходження виробничої практики студенти мають оволодіти комплексом професійних мистецько-педагогічних умінь, а саме: гностичними, проектувальними, комунікативними, організаторськими та розвинути професійно-педагогічні якості вчителя музичного мистецтва / мистецтва (цілеспрямованість, педагогічне мислення, інтерес до педагогічної теорії і практики, новітніх інноваційних технологій, творчу уяву, увагу тощо).

Протягом проходження практики у здобувачів мають бути сформовані загальні та фахові компетентності.

Загальні компетентності	ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, філософії та закономірностей розвитку предметної області; планувати, організовувати та реалізовувати на практиці дії зі зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального й духовного) в тому числі й учнів з особливими освітніми потребами ЗК-3. Здатність до навчання, самонавчання й опанування сучасних знань, необхідних для організації ефективної діяльності у професійній сфері; пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел ЗК-6. Здатність до особистісного і професійного самовизначення, самоствердження й самореалізації; толерантного ставлення до всіх суб'єктів педагогічної взаємодії ЗК-7. Здатність до організації партнерсько-лідерських стосунків, створення команди однодумців, ухвалення ефективних рішень у стандартних та невизначених умовах та готовність брати відповідальність за результати спільної діяльності. ЗК-8. Здатність діяти на основі принципів і норм педагогічної етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й
---------------------------------------	--

	здобувачами освіти на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі. ЗК-9. Здатність виконувати незалежно, описувати, аналізувати та критично оцінювати наукові дослідження.
Фахові компетентності	ФК 1. Здатність систематично застосовувати набуті теоретичні і методичні знання, критично аналізувати концептуальні історичні, філософські, психолого педагогічні, музично-теоретичні, вокальні, диригентськохорові, інструментальні принципи, методи і технології з урахуванням англomовного контексту ФК 3. Здатність розробляти конкретні критерії для об'єктивного контролю й оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з інтегрованого курсу «Мистецтво» та музичного мистецтва, у тому числі й з особливими освітніми потребами ФК 4. Здатність розуміти та уміло використовувати традиційні та інноваційні форми, методи, засоби, технології викладання інтегрованого курсу «Мистецтво», музичного мистецтва в освітньому процесі, застосовуючи знання спеціальної музичної термінології англійською мовою ФК 5. Здатність аналізувати і реалізовувати діючі освітні програми для НУШ та ЗЗСО з мистецтва (інтегрованого курсу «Мистецтво», музичне мистецтво) у професійній діяльності, керуючись нормативними документами законодавчої бази ФК 6. Здатність до моделювання освітнього процесу в ЗЗСО на основі засвоєних теоретико-методичних знань і практичних умінь з музичного мистецтва, інших видів мистецтв та англійської мови ФК 8. Здатність аналізувати, оцінювати й описувати державною та англійською мовами широке коло музичних та мистецьких об'єктів і процесів з урахуванням, національних, регіональних цінностей та традицій у динаміці історичного розвитку. ФК 9. Здатність до різних видів виконавської діяльності: вокальної (інтерпретація вокальних творів державною, англійською та мовами національних спільнот Північного Приазов'я), інструментальної (інтерпретація інструментальних творів, в тому числі і композиторів Північно-Східного регіону) на регіональному, національному, європейському та глобалізаційному рівнях (фестивалі, конкурси, майстер-класи тощо) із застосуванням англomовної комунікації. ФК 10. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті психологопедагогічні, музично-теоретичні, методичні, англomовні знання, вокальні, диригентсько-хорові, інструментальні навички для продовження навчання із значним ступенем автономії./

Очікувані результати навчання

ПРН 2. Генерувати базові знання та розуміння основ музичного мистецтва, інших видів мистецтв, англійської мови у професійній діяльності.

ПРН 3. Демонструвати знання та розуміння традиційних та інноваційних форм, методів, засобів, технологій викладання інтегрованого курсу «Мистецтво», музичного мистецтва і

застосовувати шляхом використання державної та англійської мови в умовах професійної і наукової діяльності.

ПРН 4. Класифікувати, інтегрувати, екстраполювати та інтерпретувати, як державною, так і англійською мовами, музичні твори та мистецькі об'єкти і процеси з урахуванням національних, регіональних контекстів в академічному середовищі.

ПРН 6. Використовувати для вирішення професійних завдань та в процесі саморозвитку сучасні інформаційні та цифрові технології, організовуючи академічне спілкування державною й англійською мовами на основі розуміння чужих і створення власних комунікативних програм.

ПРН 7. Демонструвати знання спеціальної музичної термінології англійською мовою та навички сольфеджування, читання музичного матеріалу з аркуша, акомпанування, імпровізування, транспонування музичних творів.

ПРН 8. Застосовувати знання на сучасному рівні з музичного мистецтва, суміжних мистецтв (вокального, інструментального, образотворчого, хореографічного та ін.) та англійської мови з метою розуміння міждисциплінарних зв'язків між ними для подальшої їх інтеграції в освітньому процесі.

ПРН 9. Класифікувати, співвідносити, критично аналізувати й оцінювати відкриті джерела інформації державною і англійською мовами для проведення освітньої діяльності та наукового пошуку.

ПРН 10. Проводити об'єктивне діагностування, корекцію особистісного розвитку та музичних здібностей учнів, в тому числі з особливими освітніми потребами та музичнообдарованими.

ПРН 11. Здійснювати об'єктивний контроль, аналіз і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з інтегрованого курсу «Мистецтво» та музичного мистецтва, враховуючи важливість збереження фізичного та психічного здоров'я (власного й оточуючих), у тому числі й учнів з особливими освітніми потребами.

ПРН 12. Упроваджувати діючі освітні програми для НУШ та ЗЗСО з мистецтва (інтегрованого курсу «Мистецтво», музичне мистецтво) у професійну діяльність, керуючись нормативними документами законодавчої бази.

ПРН 13. Створювати в освітньому середовищі партнерськолідерські стосунки в командах однодумців, дискутувати, експериментувати, аргументувати, підсумовувати, ухвалювати ефективні рішення у стандартних і невизначених умовах, брати відповідальність за результати спільної діяльності.

ПРН 14. Планувати, організовувати, здійснювати, підводити підсумки самостійної роботи, уміти отримувати результат у визначений deadline з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

ПРН 15. Аналізувати, розробляти і впроваджувати наукові дослідження державною і англійською мовами для вирішення професійних завдань, саморозвитку, самовдосконалення, самопрезентації.

2. Програма виробничої практики

Тема 1. Підготовчий етап

Змістовний модуль 1. Пізнавальна робота майбутнього фахівця.

Тема 1. Ознайомлення здобувачів з практичною діяльністю вчителя мистецтва.

Тема 2. Підготовка здобувача – практиканта до освітньої діяльності в закладі загальної середньої освіти.

Змістовний модуль 2. Нормативно-правові засади та інституційні особливості культурологічної освіти в ЗССО.

Тема 1. Державні стандарти базової середньої та професійної середньої освіти.

Тема 2. Концепція національного виховання в закладах загальної середньої освіти.

Тема 3. Структура та місце освітнього циклу «Мистецтво» в системі загальної середньої освіти.

Тема 2. Теоретико-методологічні орієнтири викладання предметів освітнього циклу «Мистецтво» в ЗССО.

Змістовний модуль 3. Особливості викладання предмету «Мистецтво» в закладах загальної середньої освіти.

Тема 1. Викладання дисциплін освітнього циклу «Мистецтво» в ЗССО.

Тема 2. Психолого-педагогічні особливості учнів 8-11 класів школи.

Тема 4. Мета, завдання та функції предмету «Мистецтво».

Змістовний модуль 4. Розробка індивідуального плану роботи.

Тема 1. Ознайомлення з навчальним закладом, шкільним педагогічним колективом.

Тема 2. Аналіз програм, планів з предмету «Мистецтво»

Тема 3. Дидактичні аспекти викладання музично-естетичних дисциплін у школі.

Змістовний модуль 5. Календарно-тематичне планування уроків мистецтва.

Тема 1. Тематичне та поурочне планування вчителя за фахом.

Тема 2. Аналіз шкільних програм та підручників з мистецтва, труднощів та проблем їх практичної апробації.

Тема 3. Аналіз компонентів діяльності на уроці: мета, мотиви, засоби, дії, результат, оцінка.

Змістовий модуль 6. Планування роботи вчителя мистецтва.

Тема 1. Вивчення сценаріїв та планів-конспектів уроків з мистецтва, розроблених вчителем-предметником навчального закладу.

Тема 2. Аналіз уроків з мистецтва та музичного мистецтва, які проводяться шкільним вчителем, студентами-практикантами (аспектний, структурний, комплексний).

Тема 4. Сучасні педагогічні технології в діяльності здобувачів – практикантів.

Змістовий модуль 7. Використання технологій дистанційного, проблемного та інтерактивного навчання.

Тема 1. Технологія дистанційного та проблемного навчання.

Тема 2. Технологія інтерактивного навчання.

Змістовий модуль 8. Особливості застосування ігрових та інтегративних технологій.

Тема 1. Технологія ігрового навчання.

Тема 2. Технологія інтегративного навчання.

Тема 5. Фахова діяльність майбутнього вчителя мистецтва.

Змістовий модуль 9. Особливості роботи вчителя мистецтва.

Тема 1. Спостереження та аналіз уроків мистецтва та позакласної роботи.

Тема 2 Робота з навчально-методичною та довідковою літературою.

Використання інтернет-ресурсів.

Змістовий модуль 10. Підготовка до проведення позакласних заходів

Тема 1. Проведення позакласних заходів в старшій школі.

Тема 2. Визначення ефективних форм, методів і прийомів роботи вчителя і учнів на уроках мистецтва; традиційне та інноваційне в методичному арсеналі вчителя.

Змістовий модуль 11. Дидактичні засоби на уроці мистецтва.

Тема 1. Вивчення можливостей застосування дидактичних засобів на уроках мистецтва (наочних, технічних, мультимедіа).

Тема 3. Розробка студентом сценаріїв і планів-конспектів уроків різних типів, видів і жанрів.

Заліковий кредит 7. Особливості позакласної та позаурочної роботи.

Змістовий модуль 12. Звітно-підсумкова діяльність студента-практиканта.

Тема 1. Підготовка та проведення залікового уроку мистецтва та позакласного заходу.

Тема 2. Оформлення документації до захисту педагогічної практики.

Тема 3. Підсумкова конференція.

4. Організація та зміст виробничої практики

(якщо навчальний заклад працює в дистанційному форматі, то практикант також проводить уроки в дистанційному режимі)

• 1–й тиждень: знайомство з вчителем мистецтва та музичного мистецтва, планом виховної роботи, тематичними планами і програмами з предмету «Мистецтво»; відвідування уроків мистецтва; складання індивідуального плану роботи під час проходження практики; спостереження за діяльністю вчителя і учнів, способами організації діяльності та спілкування на уроках і в позакласній роботі; психолого-педагогічні спостереження за діяльністю вчителя і учнів;

розподіл практичного навантаження на кожного студента-практиканта згідно з розкладом проведення років мистецтва.

- 2-й тиждень: розробка планів-конспектів уроків мистецтва з використанням мистецтвознавчої, методичної літератури; розробка сценаріїв виховних заходів; проведення підготовчої роботи для організації виховних заходів; підготовка відповідних матеріалів, наочних посібників до уроків (в тому числі і слайд-шоу); заповнення щоденника педагогічної практики, звітної документації.

- 3-4-й тиждень: складання планів-конспектів уроків мистецтва та сценарія виховних заходів з урахуванням педагогічної інноватики; проведення залікових уроків мистецтва та музичного мистецтва; розробка сценарію позакласного виховного заходу; проведення позакласного виховного заходу; заповнення щоденника педагогічної практики, звітної документації; оцінка і самооцінка роботи практиканта в якості вчителя мистецтва.

4. Місце і час проведення виробничої практики

1. Виробнича педагогічна практика проводиться на базі закладів загальної середньої освіти, з якими Університет уклав договір.

2. При виборі баз практики необхідно керуватися наступними критеріями: укомплектованість ЗЗСО педагогічними кадрами, які мають високий професійний рівень; наявність сприятливого психологічного клімату в педагогічному колективі; наявність технічної інфраструктури (комп'ютери, мультимедійні проектори, екрани, засоби телекомунікації) для застосування сучасних інформаційних і комунікативних технологій; • наявність кабінету мистецтва, обладнаного у відповідності з державними освітніми вимогами.

3. Виробнича практика проводиться на IV курсі у VII-му семестрі (жовтень - листопад) впродовж 4 тижнів.

5. Звітність

Звітна документація здається студентами по завершенню проходження практики впродовж наступного тижня керівнику практики від ЗВО на кафедру теорії та методики навчання мистецьких дисциплін, яка включає:

- щоденник з проходження виробничої практики, який відображає зміст педагогічної практики (щоденний план роботи);

- звіт про виконану роботу, що має наступні розділи: індивідуальний план роботи студента-практиканта; власне звіт студента-практиканта про проходження виробничої практики; зауваження та пропозиції щодо організації та проведення виробничої практики; відгук вчителя мистецтва та музичного мистецтва про проходження виробничої практики; чотири плани-конспектів уроків мистецтва та музичного мистецтва за підписом вчителя мистецтва та музичного мистецтва і керівника практики від ЗВО; два залікових плани-конспекти уроків мистецтва за підписом вчителя мистецтва і керівника практики від ЗВО; один сценарій мистецько-виховного заходу за підписом вчителя мистецтва та музичного мистецтва і керівника практики від ЗВО; один змістовий наочний посібник з предмету: ілюстрації, дидактичні матеріали, презентація, приклади відео- або аудіо-матеріалів тощо; характеристика з печаткою, завірена керівником навчального закладу, на базі якого студент проходив педагогічну практику. У зв'язку з тим, що виробнича практика проводиться протягом тривалого періоду часу (4 тижнів), задля поліпшення ефективності та якості роботи студентів, протягом всього періоду практики студенти-практиканти повинні звітувати перед керівником практики від ЗВО про перебіг виконання завдань практики.

Даний зріз успішності роботи студентів проводиться шляхом надання ними для перевірки керівнику практики від ЗВО:

- 1) щоденника практики для перевірки його ведення;
- 2) 4 плана-конспекта проведених уроків мистецтва;
- 3) доробків, які вони встигли зробити за конкретний період часу тощо.

Вчасність надання матеріалів для перевірки, якість виконання завдань, оформлення звітної документації у періодичному зрізі успішності відповідно оцінюється. За результатами проходження виробничої практики, в кінці практики проводиться підсумкова конференція на кафедрі теорії та методики навчання мистецьких дисциплін. За підсумками проходження виробничої практики студентам виставляється диференційований залік. Здобувачі, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини направляються на практику повторно, у вільний від навчання час.

6. Розрахунок рейтингових балів за виконання завдань виробничої педагогічної практики

№ п/п	Види діяльності	Максимальна кількість балів
1	Проведення 4 уроків.	30
3	Підготовка та проведення 2 залікових музично-виховних заходів	20
4	Самостійна та творча робота (виготовлення наочностей, дидактичних матеріалів, підготовка презентацій тощо).	10
5	Підготовка та здача документації для перевірки у відведений час з урахуванням всіх вимог.	40
	Підсумковий бал	100

Шкала оцінювання знань: національна та ECTS

Оцінка ECTS		Оцінка за національною шкалою для практики
90-100	A	відмінно
78-89	B	добре
65-77	C	
58-64	D	
50-57	E	задовільно
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання студентів-практикантів за національною шкалою

Оцінка	Критерії
«Відмінно»	- глибоке, усвідомлене розуміння завдань музично-педагогічної практики у школі; - відмінна підготовка до педагогічної практики: відвідування всіх уроків, проведених вчителем мистецтва, та студентами-практикантами; правильне ведення конспектів-аналізів уроків, планів-конспектів уроків, оформлення сценаріїв музично-виховних заходів, щоденника практики; глибока підготовка до роботи в якості помічника вчителя музичного мистецтва на уроках; - відмінне володіння музичним інструментом, голосом; - уміння самостійно підбирати доцільний музичний матеріал для уроків, опрацьовувати методичну літературу, проявляти свою креативність та готовність творчо працювати на високому рівні; - уміння встановлювати гарний контакт з дітьми, вчителями, здійснювати індивідуальний підхід до дітей; - методично вірно аналізувати роботу, що спостерігається студентом та організовувати власну роботу на уроці; - грамотно володіти літературною українською мовою
«Добре»	- достатня підготовка до навчальної педагогічної практики: мати знання з психології, педагогіки, методики музичного виховання, добре володіти музичним інструментом, голосом, відвідувати більшість уроків музичного мистецтва та на достатньо доброму рівні вести уроки мистецтва, оформлювати щоденник практики та оформлювати вчасно звітну документацію; - розуміння принципів підбору музичного матеріалу до проведення різних видів і форм організації музичної діяльності школярів; добре володіння музичним матеріалом з допущенням неточностей у постановці запитань, вказівок; допущення незначних мовних помилок; - підтримання ділового контакту з дітьми та вчителями; - здійснювати аналіз роботи, що спостерігається студентом
«Задовільно»	- задовільну підготовку до навчальної педагогічної практики, відвідування менше половини запланованих уроків музичного мистецтва, допущення суттєвих помилок у проведенні уроків, у веденні щоденника практики, конспектів-аналізів уроків музики та іншої звітної документації; - задовільне володіння музичним інструментом, голосом; - неповний та нечіткий аналіз роботи, що спостерігається студентом та допущення суттєвих помилок під час власного проведення уроку;

	недостатнє використання наочності; допущення неточних завдань, запитань, вказівок; - проведення музично-виховної роботи українською мовою при наявності мовних помилок.
«Незадовільно»	- нерозуміння завдань навчальної педагогічної практики у школі, не виконання поставлених задач; не відвідання або часткове відвідування уроків музичного мистецтва; - незадовільне оформлення та ведення щоденника практики, звітної документації, відсутність конспектів-аналізів уроків музичного мистецтва; - незадовільне володіння музичним інструментом; - допущення грубих методичних та мовних помилок, неспроможність до їх виявлення та усунення

Рекомендована література

1. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання. : навчально-методичний посібник. Миколаїв: Іліон, 2018. 404 с.
2. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання. : навчально-методичний посібник. Миколаїв: Іліон, 2021. 444 с.
3. Гайдамака О. В. Мистецтво : підручник для 9 класів закладів загальної середньої освіти. Київ : Генеза, 2018. 168 с.
3. Гайдамака О. В. Мистецтво : (рівень стандарту, профільний рівень) : підручник для 10 (11) класів закладів загальної середньої освіти. Київ : Генеза, 2019. 224 с.
4. Кондратова Л. Г. Мистецтво : підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль : Богдан, 2018, 288 с.
5. Комаровська О.А., Миропольська Н.Є., Ничкало С.А., Руденко І.В. Мистецтво (рівень стандарту, профільний рівень) : підручник для 10 (11) класів закладів загальної середньої освіти. Харків : Видавництво «Ранок», 2018. 192 с.
6. Назаренко Н.В., Чен Н.В., Севастьянова Д.О., Мерзлікін М.М. Підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти. Харків : Оберіг, 2017. 256 с.
6. Масол Л.М. Художньо-педагогічні технології в основній школі: єдність навчання і виховання : метод. посібник. Харків: «Друкарня Мадрид», 2015. 178 с.

7. Масол Л.М. Мистецтво: рівень стандарту, профільний рівень: підручник для 10 (11) класу закладів загальної середньої освіти. К. : Видавничий дім «Освіта», 2018. 224 с.
8. Масол Л.М. Мистецтво : підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. К. : Видавничий дім «Освіта», 2021. 240 с.
9. Масол Л.М. Мистецтво : підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти. К. : Видавничий дім «Освіта», 2017. 224 с.
10. Мистецька освіта в Україні: теорія і практика : колективна монографія / О. П. Рудницька [та ін.] ; заг. ред. Михайличенко О. В., редактор Г. Ю. Ніколаї. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. 255 с.
11. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ, 2008. 274 с.
12. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль: навч. книга – Богдан, 2005. 360 с.
13. Черкасов В. Теорія і методика музичної освіти : навчальний посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2016. 240 с.

Допоміжна література

1. Беземчук Л.В. Методичні рекомендації щодо організації навчальних екскурсій з учнями в позашкільній роботі з учнями. Харків: Дипломат сервіс, 2016, 32 с.
2. Гумінська О. Уроки музики в загальноосвітній школі: методичний посібник. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2004. 104 с.
3. Москалець В. П. Психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 416 с.
4. Ростовський О. Я. Теорія та методика музичної освіти : навч.-метод. посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. 640 с
5. Ростовський О. Я. Педагогіка музичного сприймання: навч.метод. пос. К. : ІЗМН, 1997. 248 с.

Інформаційні ресурси

1. Букреева Г. Інтегрований урок з музичного мистецтва, літературного читання та образотворчого мистецтва. URL: <http://www.pedrada.com.ua/article/221-integrovaniy-urok-z-muzichnogo-mistetstva-literaturnogo-chitannya-ta-obrazotvorchogomistetstva>
2. Програми Нової української школи <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
3. <http://www.europeana.eu/portal> — Європейська цифрова бібліотека.
4. <http://elib.nplu.org/collection.html?id=33> — Національна парламентська бібліотека України.
5. <http://www.ukrbook.net> — Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова».
6. <http://www.nbuv.gov.ua> — Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
7. <http://www.twirpx.com/files/art/music> — Музичне мистецтво-все для студента.
11. http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/17599/2/T_Romanova_rpr_MMV_3_DO_UK.
8. <http://lib.ndu.edu.ua/dspace/handle/123456789/75>
9. <https://fpp.npu.edu.ua/ua/studentu/109-studentu/926-teoriia-ta-metodyka-muzychnoho-vykhovannia-ditei>
10. <https://bohdan-books.com/catalog/book/103523/>

Зразок оформлення титульної сторінки звітної документації
Бердянський державний педагогічний університет
Факультет психолого- педагогічної освіти та мистецтв

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗІ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ А4 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (МИСТЕЦТВО. МУЗИЧНЕ
МИСТЕЦТВО)

(ПІБ студента)

студента (ки) _____ курсу

Місце проходження практики _____

Термін практики _____

Оцінка _____

Керівник практики _____

Запоріжжя, 2025

АНАЛІЗ УРОКУ МИСТЕЦТВА

Як показує практика, аналізуючи урок мистецтва в закладах загальної середньої освіти, часто вдається враховувати основні складові уроку, розкривати майстерність конкретного вчителя з притаманними лише йому яскраво вираженими педагогічними здібностями, а це в значній мірі сприяє об'єктивній характеристиці вчителя, виявленню резервів, упущень, недоліків. Аналіз уроку водночас стимулює самоосвіту, критичну самооцінку, впевненість, бажання вивчати той чи інший досвід тощо.

Вивчення організаційно-дидактичних компонентів уроку мистецтва

Кожен урок має свою дидактичну структуру. Але, незважаючи на велику кількість складових та їх послідовностей, педагоги визначають основні компоненти, наявні на більшості уроків. Крім того, учитель музичного мистецтва до даної структури додає компоненти, що відповідають різноманітним видам музичної діяльності — слухання музики, розучування чи виконання пісні, музично-ритмічні рухи, творчі завдання, музикування на елементарних музичних інструментах, вивчення музичної грамоти.

Реалізація основних компонентів є основою для вирішення вчителем одного з основних завдань: розвитку розумових та виконавських здібностей, навичок емоційно-осмисленого сприймання музики, спостережливості, пам'яті, мислення, уяви, фантазії, а також формування інтересу до музики і вироблення естетичних смаків, потреб.

Якщо оцінювати дії вчителя музики на кожному етапі уроку, то слід скористатись такими *критеріями*:

"відмінно" — чіткі, правильні, обґрунтовані дії учителя в процесі реалізації організаційно-дидактичних параметрів, що забезпечують високий рівень засвоєння учнями навчального матеріалу, їх інтелектуального і фізичного розвитку;

"добре" — вчитель допускає незначні помилки, є упущення в діях, але вони суттєво не знижують рівня засвоєння учнями навчального матеріалу, їх загального розвитку;

"задовільно" — вчитель допускає помилки, недоліки, які призводять до зниження рівня засвоєння учнями навчального матеріалу, низької їх активності, а також дії, що не стимулюють розвиток дітей;

"незадовільно" — вчитель допускає значні упущення та помилки, що призводять до незадовільного засвоєння учнями навчального матеріалу, їх пасивності, неорганізованості, гальмування їх інтелектуального та музично-естетичного розвитку.

Залежно від середньої оцінки всіх організаційно-дидактичних компонентів, умовно визначають такі рівні організаційно-дидактичного забезпечення уроку: "5" — високий (оптимальний), "4" — допустимий, "3" — середній, "2" — низький, критичний, недопустимий.

**Вивчення організаційно-дидактичних компонентів
уроку музичного мистецтва**

№ компо- нента аналізу	Організаційно-дидактичні компоненти	ОЦІНКА ("5", "4", "3", "2")
1	Початок уроку: вхід до класу під музику; музичне вітання	
2	Повідомлення теми, мети, завдань уроку, мотивація учіння школярів; бесіда за темою уроку	
3	Бесіда та слухання музики	
4	Вокально-хорова робота: розспівування, робота над вокально-хоровою вправою; робота над поспівкою; розучування та виконання пісні	
5	Гра на елементарних музичних інструментах	
6	Рухи під музику: танці, пластичне інтонування, диригування, інсценізація, гра...	
7	Музичні творчі завдання, живописні та літературні творчі завдання...	
8	Вивчення музичної грамоти	
9	Заключний етап уроку: підсумки уроку, повідомлення домашнього завдання; вихід із класу під музику	
10	Середній бал	
11	Рівень	

Щоденник з педагогічної практики

Щоденник включає такі записи:

1. Відомості про практиканта, організаторів практики, адміністрацію ЗЗСО.
2. Розклад уроків музики, дзвінків.
3. План виховної роботи школи.
4. Індивідуальний план роботи /з датами проведення уроків, позакласних заходів, відвідування уроків/.
5. Щоденні записи про зміст діяльності /зустрічі, бесіди, думки, спостереження/.
6. Аналізи уроків Мистецтва (не менше 4) за схемою:

Урок музики в 8-Б класі, учитель – Заславська О.М.	
Зміст, хід уроку	Аналіз уроку

Схема письмового звіту з практики

1. Якою мірою виконана програма практики? В разі певних порушень індивідуального плану пояснити їх причини.
2. Які професійні якості були набуті в результаті педагогічної практики?
3. Конкретизуйте труднощі у своїй психолого-педагогічній та методичній роботі :
 - яких саме знань та практичних навичок бракує?
 - чи були ускладнення у спілкуванні з дітьми?
 - чи задовольняли Вас організаційні та матеріально-технічні умови практики?
 - інші труднощі .
4. Висновки, пропозиції організаторам практики щодо її підготовки та проведення.

Схема характеристики студента практиканта у школі за результатами практики

1. Виконання здобувачем індивідуального плану, участь у загально шкільних заходах.
2. Ставлення практиканта до фаху, своїх професійних обов'язків.
3. Організаційно-комунікативні вміння.

4. Методична підготовленість.
5. Рівень спеціальних навичок вокально-хорової роботи, співу.
6. Здібність до педагогічної творчості.
7. Проведення науково-дослідницької роботи.
8. Оцінка за педагогічну практику

Характеристика складається вчителем мистецтва та підписується директором (обов'язкова гербова печатка).